

VALTAKUNNALLISET KOTISEUTUPÄIVÄT

HÄMEENLINNA 7.–10.8.2014

LOPPURAPORTTI

KOTISEUTU KULLAN KALLIS

KOTISEUTU YHDISTI VALTAKUNNALLISTEN KOTISEUTUPÄIVIEN OSALLISTUJIA HÄMEENLINNASSA

Mistä on hyvä kotiseutu tehty? Ihmisistä, tarinoista, historiasta, tunnelmista, muistoista. Kaikesta tästä ja monesta muusta jokaiselle henkilökohtaisista asioista on hyvä kotiseutu tehty.

Kotiseutupäivien teema ”Kotiseutu kullan kallis” sopi hyvin Hämeenlinnassa pidettyjen kotiseutupäivien teemaksi. Se tuki hyvin kotiseutupäivien Kotiseudun ja suvun tarinat -seminaaria.

66. Valtakunnallisten kotiseutupäivien ohjelmassa oli mielenkiintoisen suku- ja kotiseutukirjallisuutta käsittelevän seminaarin lisäksi myös aluetoimijoiden kammari, keskustelukammarit, kotiseututyön pop up -klinikka, kotiseutupäivien avajaiset, Kotiseutuliiton vuosikokous, Kotiseutuklubin tapaaminen, Hämeenlinnan kaupungin vastaanotto, kotiseuturetket, kotiseutugaala sekä Jumalanpalvelus ja Ortodoksinen liturgia.

Kotiseutupäivien avajaisissa Hämeenlinna torilla puhunut Suomen Kotiseutuliiton hallituksen puheenjohtaja Kirsi Moisander piti tärkeänä paikallisuutta ja yhdessä tekemisen ja olemisen voimaannuttavaa vaikutusta. Kotiseututyön uudistamisen ja kehittämisen yksi keskeinen tavoite on Kotiseutusäätiön valmistelu, jonka tavoitteena on tukea moniarvoista kotiseututyötä tulevaisuudessa.

Avajaisissa puhunut europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen kiteytti kotiseutuyhdistysten työn näin: ”Ilman kotiseutuyhdistysten työtä ei moni vanha kaunis asia olisi säilynyt. Me tarvitsemme ihmisiä, jotka näkevät menneisyydessä arvon. Tälle kotiseututyölle on entistä enemmän tilausta jatkossa”.

Häme-viirit ja Kotiseutu kullan kallis-viirit liehuivat Raatihuoneen edessä Kotiseutupäivien ajan.

Ensimmäistä kertaa Valtakunnalliset kotiseutupäivät järjestettiin pääosin maakunnan kotiseutuyhdistysten talkootyöllä ja vapaaehtoisvoimin. Hämeenlinna-Seura toimi pääjärjestäjänä, kun kaupunki tai muukaan maakunnan toimija ei siihen ryhtynyt. Työ tehtiin yhteistyössä järjestelytoimikunnassa ja muissa toimikunnissa.

Kotiseutupäivien aikana tuotiin esille Hämeenlinnan 375 -vuotista taivalta, jolloin Pietari Brahe myönsi Hämeenlinnalle kaupunkioikeudet.

Hämeenlinnan merkitys Suomen historiassa on ollut vahva. Suomalaisen yhteiskunnan vielä tänäkin päivänä voimassa olevat perustat on päätetty

täällä. Vuonna 2013 tuli kuluneeksi 150 vuotta siitä, kun Aleksanteri II määräsi asetuksella Suomen kielen asemasta Hämeenlinnan lääninhallituksen portailla. Vuonna 2012 taas 150 vuotta siitä, kun Suomen ensimmäinen rautatieyhteys Hämeenlinnasta Helsinkiin avattiin. Kotiseutupäivien avajaisissa julkistettiin FT, dosentti Ilkka Teerijoen toimittama Hämeenlinnan Itsenäisyyden ajan historia.

Myös Hämeenlinnassa syntynyt Jean Sibelius näkyi ja kuului kotiseutupäivillä. Johtaja Erkki Korhosen valloittava musisointi ja tarinat ovat varmasti osallistujien mielissä vieläkin. Hämeenlinna on vuonna 2015 The World Capital of Sibelius (www.sib.fi).

Kotiseutupäivät onnistuivat talkoovoimin ja aiempia kotiseutupäiviä huomattavasti pienemmällä budjetilla hyvin. Ensimmäistä kertaa Valtakunnallisten kotiseutupäivien historiassa kotiseutupäivät suunniteltiin ja toteutettiin pääosin maakunnan kotiseutuyhdistysten vapaaehtoisuudella.

Eräässä palautteessa sanotaan näin: parasta oli tavata ihmisiä eri kotiseutuyhdistyksistä, uusia ideoita tuli toimintaan, tietoa eri asioista. Olitte tehneet talkoilla upeat päivät. Kaikki oli hoidettu ammattitaidolla. Päiviltä välittyi hyvä kotiseutuhenki.

Kiitän kaikkia yhteistyökumppaneita, Hämeenlinnan kaupunkia, pääjärjestäjä Hämeenlinna-Seuraa, Linnan Kehitys Oy:tä, Suomen Kotiseutuliittoa, Hämeen liittoa ja Hämeen Heimoliittoa.

Ison kiitokseni saavat kaikki eri toimikunnissa työtä tehneet osaajat ja aktiivit. Näihin kiitoksiin yhtyvät myös järjestelytoimikunnan varapuheenjohtaja Ossi Lapisto ja järjestelytoimikunnan sihteeri Sinikka Keino.

Eryiskiitokseni maakunnan kotiseutuyhdistyksille, jotka omalla panoksellaan olivat mukana ja rakensivat maakunnan identiteettiä kohti yhteistä tekemistä myös tulevaisuudessa.

**Kiitos kaikille osallistujille!
Espoossa tavataan vuonna 2015!**

Elisa Göös

Järjestelytoimikunnan puheenjohtaja
Valtakunnallisten kotiseutupäivien pääsihteeri

”Ilman kotiseutuyhdistysten työtä ei moni vanha kaunis asia olisi säilynyt. Me tarvitsemme ihmisiä, jotka näkevät menneisyydessä arvon. Tälle kotiseututyölle on entistä enemmän tilausta jatkossa”.

EUROPARLAMENTAARIKKO SIRPA PIETIKÄINEN

AVAJAISPUUHEESSAAN KOTISEUTUYHDISTYSTEN TYÖN MERKITYKSESTÄ

TEEMA

Kotiseutupäivien teemana oli ”Kotiseutu kullan kallis”. Teeman kautta toivoimme, että maakunnastamme välittyisi kuva eri järjestöjen kanssa yhteistyötä tekevänä maakuntana. Sukuseurojen, pitäjien, eri yhteisöjen, kylien, kotiseutuyhdistysten jne. kanssa. Halusimme teemalla korostaa myös kotiseudun tärkeää merkitystä ihmisen elämässä, kotiseutuidentiteettiä ja kotiseututyön tärkeyttä sekä kotiseututarinoiden merkitystä. Edistää maakunnallista yhteistyötä ja tehdä aluettamme tunnetuksi.

TAVOITTEET

YLEISTAVOITTEET

Päivien tavoitteena oli esitellä Hämeenlinnan ja maakunnan omaleimaisuutta, tuoda esiin kotiseututyön teemoja, vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia, antaa ja saada virikkeitä, edistää alueellista yhteistyötä ja tehdä järjestäjäaluetta tunnetuksi.

MIELIKUVATAVOITTEET

Tavoitteena oli luoda myönteistä mielikuvaa maakunnastamme viihtyisänä kaupunki- ja maaseutu- asumisen elinympäristönä, missä tulevaisuuden menestystekijöitä ovat yritysten innovatiiviset toimintaympäristöt ja osaavan työvoiman tarjonta elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin.

LISÄKSI

- vahvistaa maakunnan kotiseutuyhdistysten roolia ja yhteistyötä tekemällä kotiseututyötä tunnetuksi ja näkyväksi sekä saada kotiseututyölle julkisuutta
- hyödyntää paikallisia tarinoita kotiseutuyhdistysten julkaisuissa, tekemällä tunnetuksi maakunnan historiaa
- tuoda esille kotiseututyön nykytrendejä
- kotiseudun merkkihenkilöiden hyödyntäminen markkinoissa ja viestinnässä mm. Jean Sibelius
- maakunnan identiteetin rakentaminen kotiseututyön kautta
- verkottuminen eri toimijoiden kanssa
- kotiseutuneuvosten esiinmarssi
- kotiseutuyhdistysten työn merkityksen ja arvostuksen lisääminen oman alueen kotiseutuläheisyyden ja aktiivisuuden rakentamisessa

KÄVIJÄMÄÄRÄTAVOITTEET

Valtakunnallisille kotiseutupäiville odotettiin 300–400 virallista osanottajaa ympäri Suomea. Lisäksi maakunnan asukkaita eri tapahtumiin ja retkille 2000–3000 osallistujaa.

KOTISEUTU KULLAN KALLIS

ORGANISAATIO

JÄRJESTÄJÄT

Hämeenlinna-Seura ry oli aloitteellinen Valtakunnallisten kotiseutupäivien saamiseksi Hämeenlinnaan vuodeksi 2014. Ideoita kerättiin Valtakunnallisilta kotiseutupäiviltä Joensuusta, Turusta, Mikkelistä ja Seinäjoelta myös muiden kotiseutuyhdistysten toimesta mm. Hämeenlinna-Seura ja Janakkala-Seura olivat aktiivisia osallistujia.

Kotiseutupäivien pääjärjestäjäksi yritettiin saada Hämeenlinnan kaupunkia, Hämeen Matkailua, Hämeen liittoa ja Hämeen Heimoliittoa. Hämeenlinnan kaupunki ei voinut ottaa pääjärjestäjän roolia tilaaja-tuottaja toimintamallin vuoksi, eivätkä muutkaan tahot olleet valmiita ottamaan pääjärjestäjän roolia. Hämeenlinna-Seura päätti ottaa pääjärjestäjän roolin, jotta Hämeenlinnaan myönnettyt päivät voitaisiin toteuttaa. Yleinen kokous valtuutti Seuran tähän tehtävään ja ottamaan päivien toiminnallisen ja taloudellisen vastuun keväällä 2013.

Hämeenlinna-Seura ei kuitenkaan ollut valmis ottamaan itselleen pääsihteerin tehtävää. Elokuussa 2013 Janakkala-Seuran puheenjohtaja ja Suomen Kotiseutuliiton Kanta-Hämeen valtuutettu Elisa Göös valittiin pääsihteeriksi järjestelytoimikunnan päätöksellä. Hänet valittiin myös järjestelytoimikunnan sekä ohjelma- ja retkitoimikunnan puheenjohtajaksi. Hämeen Heimoliiton toiminnanjohtaja toimi valmisteluvaiheen kokousten sihteerinä ja hänet valittiin järjestelytoimikunnan sihteeriksi.

Päivien tehtävävastuut ja taloudelliset perusteet määriteltiin Hämeenlinnan kaupungin, Hämeenlinna-Seuran ja Hämeen Matkailun (nyk. Linnan Kehitys Oy) kesken tehdyssä kolmikantasopimuksessa, joka allekirjoitettiin 19.11.2013.

Pääjärjestäjä Hämeenlinna-Seuran yhteistyökumppaneina olivat Hämeenlinnan kaupunki, Linnan Kehitys Oy, Suomen Kotiseutuliitto ja Hämeen Heimoliitto.

Päivien toteuttamiseen osallistuivat taloudellisesti myös Olga ja Vilho Linnamon säätiö, Hämeen liitto, Etelä-Hämeen Osuuspankki, Lammin Säästöpankki, Hämeenlinnan seurakuntayhtymä, Forssan kaupunki, Hämeenlinnan Osuusmeijeri, Kultakeskus, Janakkalan ja Hattulan kunnat sekä Osuuskauppa Hämeenmaa/Prisma.

Järjestäjät ja sponsorit olivat esillä seminaarin ajan.

KOTISEUTUPÄIVIEN TOTEUTTAJAT

Kotiseutupäivien valmisteluun osallistui päätoimikunta, järjestelytoimikunta, ohjelma- ja retkitoimikunta, markkinointi- ja viestintätoimikunta sekä taloustoimikunta.

Päätoimikunta kokoontui kaksi kertaa, järjestelytoimikunta yhteensä 10 kertaa vuosien 2013–2014 aikana, ohjelma- ja retkitoimikunta viisi kertaa vuosien 2013–2014 aikana, markkinointi- ja viestintätoimikunta yhteensä neljä kertaa vuosien 2013–2014 aikana, taloustoimikunta kaksi kertaa.

Toimikunnilla oli omat puheenjohtajat, jotka toimivat myös toimikuntien sihteereinä. Toimikuntien kokousten lisäksi toimikuntien jäsenet työskentelivät aktiivisesti sähköpostin ja puhelimen välityksellä. Pääsihteeri oli jäsenenä kaikissa toimikunnissa ja puheenjohtajana järjestely- sekä ohjelma- ja retkitoimikunnassa. Pääsihteeri vastasi tiedotuksesta ja viestinnästä yhdessä markkinointi- ja viestintätoimikunnan ja Suomen Kotiseutuliiton viestintäpäällikkö Anna-Maija Halmeen, Hämeenlinna-Seuran Tuula Heinäsen sekä Hämeenlinnan kaupungin viestintäpäällikkö Tiina Vahtokarin kanssa

Pääsihteerinä oli Elisa Göös ja hänen työparinaan koko projektin ajan oli Hämeen Heimoliiton toiminnanjohtaja Sinikka Keino, joka toimi myös järjestelytoimikunnan sihteerinä.

Maakunnan kotiseutuyhdistykset olivat aktiivisesti talkoohengellä mukana eri toimikuntien suunnittelutyössä ja päivien aikana ilmoittautumis- ja infopisteissä Kylpylähotelli Rantasipi Aulangolla, kotiseutupäivien avajaisissa ja kotiseuturekillä. Partiolaiset olivat torilla täyttämässä ilmapalloja ja ohjauksessa osallistujia busseihin sekä auttamassa Aulangon aulassa.

TOIMIKUNNAT

PÄÄTOIMIKUNTA

Janne Vilkuna (pj.), professori, Suomen Kotiseutuliiton puheenjohtaja

Elisa Göös (siht.), pääsihteeri ja järjestelytoimikunnan puheenjohtaja, Janakkala-Seura ry.

Riitta Vanhatalo, toiminnanjohtaja, Suomen Kotiseutuliitto

Liisa Lohtander, järjestöpäällikkö, Suomen Kotiseutuliitto

Timo Kenakkala, kaupunginjohtaja, Hämeenlinnan kaupunki

Timo Koivu, tilaajapäällikkö, Hämeenlinnan kaupunki

Timo Reina, maakuntajohtaja, Hämeen liitto

Ossi Lapisto, puheenjohtaja, Hämeenlinna-Seura ry

Kati Tiitola, johtaja, Linnan Kehitys Oy

Mervi Käki, toimitusjohtaja, Linnan Kehitys Oy

Martti K. Lehto, puheenjohtaja, Hämeen Heimoliitto ry

Eine Kuismin, pääsihteeri, Sukuseurojen keskusliitto

P. T. Kuusiluoma, toiminnanjohtaja, Suomen Sukututkimusseura

Marco Sylvelin, hotellinjohtaja, Kylpylähotelli Rantasipi Aulanko

Tuulia Tuomi, museonjohtaja, Hämeenlinnan kaupungin historiallinen museo/Juha Vitikainen

Timo Kalaja, kirkkoherra, Hämeenlinna-Vanajan seurakunta

Markku Aroma, kirkkoherra, Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunta

Tanja Matikainen, kunnanjohtaja, Janakkalan kunta

Erkki Korhonen, johtaja, Sibeliuksen Celebrations/Sibeliuksen syntymäkaupunki-säätiö

Hannele Yrjö-Koskinen, toiminnanjohtaja, Fredrika Wetterhoff-säätiö

Pekka Järvi, panssariprikaatin komentaja, eversti, Puolustusvoimat

Sirpa Pietikäinen, europarlamentaarikko

Jari Koskinen, maa- ja metsätalousministeri (kesään 2014 saakka)

Tapio Hurri, rehtori, Sibelius-opisto
Heidi Rämö, kunnanjohtaja, Hattula
Sami Sulkko, kaupunginjohtaja, Forssa
Seppo Keskiruokanen, kaupunginjohtaja, Riihimäki

Päätoimikunta piti kaksi kokousta.

PÄÄSIHTEERI

Elisa Göös, Janakkala-Seuran puheenjohtaja, Suomen Kotiseutuliiton valtuuston Kanta-Hämeen edustaja

JÄRJESTELYTOIMIKUNTA

Elisa Göös (pj.), Janakkala-Seura ry
Ossi Lapisto (varapj.), Hämeenlinna-Seura ry
Sinikka Keino (siht.), Hämeen Heimoliitto ry
Timo Koivu, tilaajapäällikkö, Hämeenlinnan kaupunki (kevääseen 2014 saakka)
Tiina Vahtokari, viestintäpäällikkö, Hämeenlinnan kaupunki
Kati Tiitola, johtaja, Linnan Kehitys Oy
Liisa Lohtander, järjestöpäällikkö, Suomen Kotiseutuliitto
Riitta Vanhatalo, toiminnanjohtaja, Suomen Kotiseutuliitto
Pentti Repo, taloudenhoitaja, Hämeenlinna- Seura ry (huhtikuuhun 2014 saakka)
Jaana Laakso, johdon assistentti, Hämeen liitto
Mervi Lampi, puheenjohtaja, Hämeenlinnan sukututkimusseura ry

Järjestelytoimikunta kokoontui yhteensä 10 kertaa vuosien 2013–2014 aikana.

OHJELMA- JA RETKITOIMIKUNTA

Elisa Göös (pj.), Janakkala-Seura ry
Kati Tiitola, johtaja, Linnan Kehitys Oy
Mikko Hieta, Hämeenlinna-Seura ry
Pentti Repo, Hämeenlinna-Seura ry (huhtikuun 2014 saakka)
Jouni Lehtonen, Hauho-Seura ry
Leena Pietilä, Wanaja-Seura ry
Sinikka Keino, Hämeen Heimoliitto ry

Ohjelma- ja retkitoimikunta kokoontui yhteensä viisi kertaa.

MARKKINOINTI- JA VIESTINTÄTOIMIKUNTA

Tiina Vahtokari (pj.), viestintäpäällikkö, Hämeenlinnan kaupunki
Anna-Maija Halme, viestintäpäällikkö, Suomen Kotiseutuliitto
Kati Tiitola, johtaja, Linnan Kehitys Oy
Elisa Göös, Janakkala-Seura ry
Tuula Heinänen, Hämeenlinna-Seura ry
Jaana Laakso, johdon assistentti, Hämeen liitto

Markkinointi- ja viestintätoimikunta kokoontui yhteensä neljä kertaa.

TALOUSTOIMIKUNTA

Pentti Repo (pj.), talousvastaava Hämeenlinna-Seura ry (huhtikuun 2014 saakka)
Kati Tiitola, johtaja, Linnan Kehitys Oy
Ossi Lapisto, Hämeenlinna-Seura ry
Elisa Göös, Janakkala-Seura ry

Taloustoimikunta kokoontui kaksi kertaa.

Maakunnan kotiseutuyhdistysten talkoolaiset pakkaamassa semiraarikasseja.

OSALLISTUMINEN

MYYTÄVÄNÄ OLIVAT SEURAAVAT PAKETIT:

KOKONAISPAKETTI

31.3.–31.5.2014, hinta 100 euroa. 1.6. alkaen hinta 120 euroa.

Paketti sisälsi kotiseutupäivien kassin materiaaleineen, Kotiseudun ja suvun tarinat seminaarin, 7.8. väliaikakahvit, Aulanko tutuksi tilaisuuden ja iltpalan, 8.8. Aluetoimijoiden kammarin, 8.8. Keskustelukammarin, 8.8. keittolounaan Aulangolla, 8.8. avajaiset Hämeenlinnan torilla, 8.8 Suomen Kotiseutuliiton vuosikokouskahvit, 8.8. Kaupungin vastaanoton, 9.8. Kotiseutugaalan ohjelmiseen ja illalliseen (ei alkoholijuomia), 10.8. Jumalanpalveluksen ja kirkkokahvit, Ortodoksisen liturgian ja kirkkokahvit. Bussikujetukset päivien aikana Aulangolta.

OSAPAKETTI

31.3.–31.5. 2014 asti, hinta 55 euroa.

1.6.2014 alkaen hinta 60 euroa.

Osapaketti sisälsi muun edellä mainitun paitsi ei kotiseutugaalaa.

Paketit eivät sisältäneet majoitusta, lauantain retkiä eikä Suomen Kotiseutuliiton Kotiseutuklubin tapahtumaa Hämeenlinnan Raatihuoneella 8.8. Tapahtumaan oli klubilaisilla vapaa pääsy, muilta pääsymaksu oli 40 euroa.

Kotiseutupäiville ilmoittauduttiin nettisivuilla, esitteen liitteenä olleella lomakkeella, sähköpostilla tai puhelimella. Seminaariin, torin avajai-

Kotiseutupäivien paketin ostaneille jaettiin Hämeen väreissä olevat kassit.

siin, aluetoimijoiden kammariin ja keskustelukammareihin oli yleisöllä vapaa pääsy. Esitteessä oli lomakkeet maksuttomiin tilaisuuksiin ja maksullisiin tilaisuuksiin ilmoittautumisesta. Kaikkiin tapahtumiin tuli enemmän väkeä kuin ilmoittautuneita. Järjestelyt toimivat hyvin.

Päivien kokonaispaketin ostajia oli 210 ja osapaketin 69.

Virallinen ilmoittautumisaika päättyi 15.6. Jälki-ilmoittautuminen jatkui päivien alkuun saakka.

OSALLISTUJAMÄÄRÄT

- Kotiseudun ja suvun tarinat -seminaari suku- ja kotiseutukirjallisuudesta n. 200 henkeä
- Aulanko tutuksi -tilaisuus 70 henkeä
- Avajaiset torilla n. 500 henkeä
- Aluetoimijoiden kammari 70 henkeä
- Keskustelukammarit yhteensä 150 henkeä
- Suomen Kotiseutuliiton vuosikokous 250 henkeä
- Kotiseutuliiton Kotiseutuklubi 60 henkeä
- Hämeenlinnan kaupungin vastaanotto 260 henkeä
- Kotiseuturetket 250 henkeä
- Kotiseutugaala 320 henkeä
- Jumalanpalvelukset: Jumalanpalvelus Hämeenlinnan kirkossa, Ortodoksinen liturgia.

Myös maakunnan asukkaat osallistuivat ilmaistapahtumiin ja retkille runsain joukoin.

RUOKAILU

Paketit sisälsivät perjantain lounaan Kylpylähotelli Rantasipi Aulangolla. Kokonaispakettiin sisältyi myös kotiseutugaalan illallinen. Hämeenlinnan kaupungin vastaanotolla Raatihuoneella tarjoilun toteutti palkittu Food Designer Pirjo Päivärinta Maunviljelijät Oy:stä.

Hämeenlinnan kaupungin vastaanoton tarjoilua.

MAJOITUKSET

Majoitusten varaukset vastaanotettiin ilmoittautumisen yhteydessä Linnan Kehitys Oy:n toimesta. Majoituskiintiöt varattiin seuraavista hotelleista: Hotelli Cumulus, Hotelli Emilia, Kylpylähotelli Rantasipi Aulanko ja Original Sokos Hotel Vaakuna.

Valtakunnallisten kotiseutupäivien ilmoittautuminen oli Kylpylähotelli Rantasipi Aulangon aulassa.

Hämeenlinnan maakunta-arkisto esitteli toimintaansa 7.8. Aulanko-salin aulassa.

Suomen Kotiseutuliiton piste Aulangolla oli avoinna päivien ajan.

Paikallisia julkaisuja oli esillä päivien aikana Aulangolla.

OHJELMA

TORSTAI 7.8.

Klo 14.00–17.15 **KOTISEUDUN JA SUVUN TARINAT – SEMINAARI SUKU JA KOTISEUTUKIRJALLISUUDESTA**

Seminaarin puheenjohtajana toimi Suomen Kotiseutuliiton puheenjohtaja, professori *Janne Vilkuna*

Lähdeaineisto – kotiseutuarkistot osana tutkimusta,

Vuokko Joki, Oulun maakunta-arkiston johtaja

Tietoisku hyvästä kotiseutuarkistosta,

Jouko Hannu, VTM, paikallishistorian tutkija ja kirjoittaja, Hämeenkyrö

Kotiseutu- ja sukukirjojen välinen harmaa alue

– mikä on sukukirja, mikä on kotiseutukirja

Raine Raitio, sukututkija ja kirjailija, Kangasala

Yleisökysymykset ja kahvitauko

Uudet julkaisumuodot – multimedia, verkkomaailma esimerkkinä hervannantarina.fi

Petri Pekkola, Hervannan tiedotusyhdistys ry,

Juha Simola, digitaalisen median suunnittelutoimisto Bcklight

Loppukeskustelu: Kotiseutu- ja sukujulkaisujen tulevaisuus.

Mistä tulevaisuudessa saadaan materiaalia ja miten se tuodaan esille?

Vuokko Joki, Oulun maakunta-arkiston johtaja

Raine Raitio, sukututkija ja kirjailija

Andreas Koivisto, Vantaa-seuran pj., arkeologi, kotiseutukirjailija

Satu Keto-Kantele, Yleisradion sisältöpäällikkö

Sibelius ja Hämeenlinna,

Erkki Korhonen, johtaja, Sibeliuksen syntymäkaupunki -säätiö,

Sibelius Celebrations

Päsihteeri *Elisa Göös* avasi seminaarin.

Seminaarin puheenjohtajana toimi Suomen Kotiseutuliiton puheenjohtaja, professori *Janne Vilkuna*.

Kotiseutuposti 3 / 2014

Kylä- ja sukukirjan muoto on vapaa

Kylä- tai sukukirja voi olla oikeastaan millainen vain. Helpottavalta tuntuvaan ajatukseen olen päätenyt Hämeenlinnan kotiseutupäivien aloitusseminaarin jäljiltä. Oikeastaan samaan päätelmään on helppo tulla omienkin kokemusten kautta. On ikävä tehdä kirjaa aina samaan sapluunaan, koska siltä häviää sillä tavalla oma persoonallisuus. Sen antavat toisaalta kirjan tarinoiden kohteet ja toisaalta kertojat ja tekijä.

Tietokirjailija Raine Raition esityksestä tämä kävi hyvin ilmi, kun hän puhui kotiseutukirjojen ja sukukirjojen välisestä harmaasta alueesta. Hän luetteli koko joukon erilaisia kirjatyyppejä, joita voi kriteereistä riippuen pitää kotiseutukirjoina, vaikka ne voivatkin ensisijaisesti käsitellä muuta. Sukujen tarinat kuuluvat osana näihin.

Arvostan sitä, että sukututkijat käyttävät suunnattomia aikoja etsiessään faktatietoja joskus eläneistä ihmisistä ja heidän liittymisistä toisiinsa, verkostoista jotka me kaikki muodostamme moninaisilla tavoilla. Silti kaiken sen ympärille on hyvä saada lihaa ja luuta. Tässä ovat moninaiset arkistot tärkeä apuväline. Luonnollisesti ne ovat myös säilytyksen tapa, mutta pitääkö mitään vain säilyttää, jos sille ei ole käyttöä meidän elämässämme?

Case-tapauksena esittelivät Petri Pekkola ja Juha Simola Tampereen Hervannassa luotua sähköisen kotiseudun presentaation mallia. Kun arkistoista löydettyjä ja tutkimuksen kautta luotuja tietoja esitetään yleisölle, sähköiset välineet luovat aivan uuden, lähes rajattomalta vaikuttavan mahdollisuuden etsiä juuri se tapa, jonka itse katsoo aiheeseen sopivimmaksi. Aina se ei ole painettu kirja.

Loppupaneeli ei oikein mielestäni onnistunut. Sillä oli liian vähän aikaa tulevaisuuden hahmottamiseen eri puolilta. Itsekin kirjoja tehneenä kiinnitin huomiota Raition käsitykseen, etteivät näitä kirjoja tilaavat läheskään aina tiedä edes mitä tilaavat ja mitä kaikkea siihen liittyy. Työn määrä on valtava. Se johtaa alhaisiin palkkioihin ja sitä kautta harvoin ammattilaistekijöihin. Kirjat jäävät harrastajaryhmän ja kirjapainon panoksen varaan. Usein ne silloin myös toistavat vanhoja muotoja.

Jouko Hannu

Kotiseutututkija ja -kirjoittaja

Suomen Kotiseutuliiton Pirkanmaan valtuutettu

Seminaariyleisöä.

Klo 19.00–20.30 **AULANKO TUTUKSI**

Esiintyjänä: Hämeen Wanhan Linnan Kilta ry, Hämeenlinnan Mieskuoron seniorit
Aulangon esittely *Marja Saaristo*
Iltapala ja mukavaa yhdessäoloa

Hämeenlinnan Mieskuoron Seniorit aloittivat Aulanko tutuksi -illan.

Hämeen Wanhan Linnan Kilta ry:n edustajia

Aulanko tutuksi -illan osanottajia.

PERJANTAI 8.8.

Klo 9.00–17.00 **KOTISEUTUTYÖN POP-UP -KLINIKKA, SUOMEN KOTISEUTULIIITTO**

Klo 9.15 **ALUETOIMIJOIDEN KAMMARI**

Vetäjänä *Kirsi Moisander*

Sihteeri: *Liisa Lohtander*

Keskustelun teemoja:

- Mitä on aluetoiminta?
- Tarvitaanko aluejärjestöjä?
- Toimijoiden kirjoa – kentällä on hyvin erilaisia aluetoimijoita, osa maakunnallisia, osa rajautuu muulla tavoin. Tämä huomioidaan keskustelussa.

Kartta: jäsenet maakunnittain

- Miten hyvin kullakin alueella toimijat tuntevat toisensa?
- Miten paljon ovat yhteydessä toinen toisiinsa?
- Pohtikaa alueenne jäsenistöä – millaista yhteistyötä voisi olla?

OULU-SEURA:

Kotiseutu- ja kulttuuriyhteisöt ryhtyneet yhteistyöhön, ei pidä rajata vain kotiseutuyhdistyksiin.

JUUKA-SEURA:

Kahdesti vuodessa maakuntamuseo kokoaa museoasian tiimoilta kotiseutuyhdistykset yhteen. Samalla pidetään virallinen vaalikokous. Yhteistyön tiivistämiseen on tarvetta laajemmin kuin vain museoasioiden tiimoilta.

Kannattaisiko perustaa uusi järjestö, vai toimiiko jokin muu malli (verkosto?).

KANTA-HÄME:

Linnaseutu ry:n kautta yhteistyö toimii ja on joustavaa. Verkottumista muihin kulttuuriyhteisöihin tehdään tarpeen mukaan. Ilman hyvää verkostoa esim. nämä kotiseutupäivät eivät olisi onnistuneet. Kuntaliitosten myötä on keskusteltu siitä, mitä alueen entisten kuntien yhdistyksille tapahtuu.

VARSINAIS-SUOMI:

Varsinais-Suomen liitto on erittäin kotiseutuhenkinen, heillä on mm. kokoaikainen kulttuurisihteeri, joka hoitaa kotiseutuasioita. Lisäksi Varsinais-Suomen alueella Turku-Seura on melko laajalla toimiva aluejärjestö. Turku-Seura kutsuu koolle myös koko maakunnan kotiseutuyhdistykset satunnaisesti ja verkosto toimii.

KESKI-SUOMI:

Maakuntamuseolla on kokoava rooli, se mm. järjestää vuosittain Museo- ja kotiseutupäivät, johon alueen kaikki yhdistykset kutsutaan. Maakunnan liittokin on hyvin aktiivinen, se on valinnut mm. valtuustoehdokkaan. Jatkossa maakunnan liitto aikoo tässä suhteessa vähentää omaa rooliaan, ja yhdistykset saavat jatkossa valita valtuustoehdokkaan keskuudestaan.

UUSIMAA:

Helsingillä ja Espoolla on omat alueyhdistykset. Muu Uusimaa on pitkään ollut ulkopuolinen verkostoitumisen suhteen, mutta verkosto on nyt luotu. Verkosto on epävirallinen, jokainen yhdistys maksaa omat tapaamiskulunsa. Tapaamisia pidetään muutaman kerran vuodessa eri yhdistysten tiloissa. Pääkutsuja on Kotiseutuliiton valtuutettu, joka kertoo liiton kuulumiset, sitten käsitellään paikallisia asioita.

Verkostossa opitaan hyvät toimintamallit – ja jaetaan myös huonot kokemukset. Järjestäytyneempi yhteistyö on tullut puheeksi, mutta se on todettu tarpeettomaksi (lisää byrokratiaa). Espoo ja Helsinki olisi hyvä saada mukaan verkostoon. Espoo pyysi kutsua.

POHJOIS-SAVO:

Organisoitunut aluejärjestö, rekisteröitynyt yhdistykseksi. Miksi hyvä että on ry: kokoukset tulevat ainakin aina järjestettyä. Syyskokouksen yhteydessä järjestetään myös aina ajankohtaisseminaari. Olvi-Säätiö rahoittaa alueella kulttuuria, ja avustuksia saa vain rekisteröitynyt yhdistys. Osa tuesta jaetaan yhdistyksille, osa jää säästöön. Kotiseutu- ja kulttuurikasvatushanke toteutetaan näillä varoilla, asiantuntijat palkattu tekemään suunnitelma. Hankkeessa on myös koottu tiedot alueen yhdistysten jo olemassa olevista toimintamalleista. Jatkossa ideoidaan menetelmiä opettajille, mutta myös toimintatapoja yhdistyksille, jotta yhdistysten ja museoiden asiantuntemus saadaan koulujen käyttöön. Rekisteröitynyt aluetoimija antaa lausuntoja ja voi edustaa virallisissa tilaisuuksissa. Maakuntaliitossa väki vaihtunut, ja nyt maakuntaliitossa katsotaan että yhdistykset pärjäävät omillaan, maakuntaliitto on etääntynyt kotiseututyöstä.

ESPOO:

Alueen yhdistykset ovat hyvin erilaisia, osa suuria ja aktiivisia, osa hyvin pieniä ja hajanaisia. EKYL (Espoon kaupunginosayhdistysten liitto) kokoaa tietoa ja pyrkii palvelemaan kaiken kokoisia ja tyyppisiä yhdistyksiä. Toiminta-avustukset kaupungilta ovat tällä hetkellä samanlaisia joka yhdistykselle, mutta pyritään siihen, että yhdistyksen toiminta vaikuttaisi avustuksiin enemmän. Yhteistyö muun Uudenmaan kanssa on erittäin tervetullutta, etenkin Espoon raja-alueilla voisi olla kiinnostusta. EKYLillä on toimiva yhteistyö mm. Omakotiyhdistysten liiton kanssa. Myös alueen ruotsinkieliset yhdistykset mukana yhteistyössä.

HELSINKI:

Helka (Helsingin kaupunginosayhdistysten liitto) täyttää 50v tänä vuonna, liitossa 80 jäsenyhdistystä. Verkostomaisuus ja vertaistoiminta lisääntyvät jäsenkunnassa, ei niinkään yhdistystoiminnan pönkittämistä, vaan vähemmän kokouksia, enemmän toimintaa. Tempaukset, toimintaryhmät (ent. jaostot/toimikunnat), mutta nykyiset toimivat itsenäisesti, ilman hallituksen kautta pyörittämistä. Kaupunginosaliikkeet ovat nousussa, niissä on mukana tuhansia ihmisiä. Rahoitusta pyritään saamaan suurella hankkeella (EU/LEADER-tyyli) > rahoitusta paikalliseen toimintaan.

KIRSI MOISANDER / SUOMEN KOTISEUTULIIITTO:

Jos halutaan lausua virallisesti / ottaa kantaa tai saada rahoitusta, tarvitaan yhä yhdistys, vaikka se koetaan kovin raskaaksi. Epäviralliset liikkeet ovat toimijoina erittäin merkittäviä. Facebook-kohtaamiset ynnä muut ovat myös kotiseututyötä – miten tämän saisi näkyviin?

KAIJA PULLI / YLÄ-SAVO SEURA RY.

Seura pääkaupunkiseutulainen yhdistys, joka vaalii yläsavolaaisuutta. Jäseniä 200. Piällysmies valitaan vuosittain (mm. Urho Kekkonen ollut piällysmiehenä). Ovat alkaneet pitämään yhteyttä muihin savolaisseuroihin, jotka toimivat pk-seudulla. Näin muodostuu ”kotipaikkaseuraverkosto”.

HELENA AALTONEN / SUOMEN KOTISEUTULIITTO:

Liiton strategian jälkeen voitaisi tehdä kotiseututyön strategia. Kotiseutujärjestöt moottoreita, kokoavia voimia yhteistyön saamiseksi.

YLÖJÄRVI-SEURA:

Jäsenhankinta kovin tärkeää. Liiton jäsenkunta kertoo, että on erilaisia tarpeita, kun on niin erilaisia jäseniä. Tarvittaisiin neuvoa jäsenhankinnasta ja jäsenten tavoittamisesta nykyaikaisin menetelmin.

Yleisöstä saatiin myös ehdotus Suomen Kotiseutuliiton nimenmuutoksesta Suomen kotiseutu- ja kulttuuriliitoksi. Ehdottajan mielestä näin saataisi nuoret mukaan varmasti paremmin.

SUSANNA TYRVÄINEN, SEINÄJOKI:

Ei mietitä vain sitä, miten me saamme nuoria mukaan, vaan miten me pääsemme nuorten mukaan.

Klo 10.15–11.45 **KESKUSTELUKAMMARIT**

Vaikuttavat kotiseutuyhdistykset

Miten kotiseutuyhdistys voisi toimia vaikuttavammin alueellaan?

Vetäjinä *Kirsi Moisander* ja *Riitta Vanhatalo*

Kirsi Moisander esitteli aluksi Kotiseutuliiton strategiaa.

- Mitä Kotiseutuliiton pitäisi tehdä, jotta kotiseutuyhdistykset olisivat vaikuttavia omilla alueillaan?
- Mitä kotiseutuyhdistysten pitäisi tehdä, jotta ne olisivat vaikuttavia omilla alueillaan?

RYHMÄ 1:

Näkyvyys eri keinoin on tärkeää, alueellisesti ja paikallisesti. Hereilläölo eri asioissa, esim. koulujen opetussuunnitelman suhteen. Vinkkejä Kotiseutuliitolta. Koulutus kuuluu Kotiseutuliiton tehtäviin, niin että vaikuttavuusoppeja voitaisiin viedä maakuntiin. Strategiatyö: muutaman vuoden teemoja, joihin panostettaisiin enemmän (keinoja, koulutusta teemoista). Näkyvyyttä talkoopäivistä, yms. Pystyykö näkyvyydellä saavuttamaan vaikuttavuutta pitkällä tähtäimellä? Paikallisten yhdistysten avautuminen, niin että jo suunnitteluvaiheessa pääsisi mukaan eri asioihin, vaatii hereilläöloa.

RYHMÄ 2:

Paikallistasolla pitäisi olla enemmän mukana kasvatustoiminnassa. Liitolta vaaditaan esiintymisiä ja keskusjärjestötoimintaa näkyvämmiin, esim. kulttuuriperinnön säilyttämisessä. Paikkakunnan muistin esillä pitäminen. Lausuntojen antaminen esim. kaavoituksessa olisi tärkeää. Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa on tärkeää erityisesti paikallisesti, yhteistyö esim. arkistokysymyksissä olisi mahdollista. Kotiseutuyhdistys on myytävä (markkinoitava) paikallisille. Yksi tärkeä työsarja olisi auttaa uusia asukkaita juurtumaan uuteen kotiseutuun, kotiseudun tuntemus edesauttaa viihtymistä, tämän pitäisi olla osa kunnan toimintasuunnitelmaa.

RYHMÄ 3:

Liitto: liiton pitäisi vaikuttaa Kuntaliittoon kuntaliitosten suhteen, että olisi rahoitusta kotiseututyöhön (esim. Salo). Koulutusta kaikille toimijoille, uusille ja vanhoille. Sähköpostikoulutusta, eri yhdistyksillä pitäisi olla sähköpostiyhteystiedot, helpottaisi tiedotusta. Jäsenhankinta paikallisesti, liitto voisi ohjeistaa ja neuvoa tässä. Projektirahoituksen hakemisessa kaivattaisiin ohjeistusta ja neuvoja. Myös maakunnallisia liittoja voisi ohjeistaa.

Yhdistykset: Tulisi suuntautua ulospäin, hallituksen tulisi myös olla avoin. Verkostoituminen on erittäin tärkeää, esim. muiden yhdistysten ja kuntien suuntaan. Yhteistyö on voimaa. Palvelusopimukset kuntien kanssa ovat myös mahdollisia eri asioista, esim. jonkun kohteen hoitaminen. Arvopohjaan vaikuttaminen olisi tärkeää, esim. rakennus- ja luonnonympäristöön liittyvissä asioissa. Taloudellisten etujen ajaminen ja paikallinen yhteistyö.

(Horisontti 2020 -rahoituksesta koulutusta syksyllä, Kirsin kommentti)

RYHMÄ 4:

Kuntaliitoksissa liitolla olisi tärkeä tehtävä pienten osapuolien (kotiseutuyhdistysten) kotiseututunteen ylläpitämisessä suurten kuntien puristuksessa, näiden toiminnan turvaaminen. Liitto voisi koota kokemuksia ja kouluttaa eri asioista. Koulutustilaisuudet tärkeitä. Rahoitusneuvonta, mistä voi hakea ja mitä kaikkia kanavia on.

Yhdistystaso: Pitää kirjata, että kotiseutuyhdistys voi vaikuttaa paikallispolitiikkaan, tällöin se myös toteutuu paremmin. Tapahtumien yhteydessä tiedotetaan niistä mahdollisimman laajasti eri kanavien kautta, lehdistö, some, ja tämä tuo mahdollisesti lisää jäseniä ja kotiseututunnetta.

RYHMÄ 5:

Liitolta toivotaan erityisesti koulutusta kaava- ja ympäristöasioista, erit. ympäristöasiat ovat monitahoisia. Opastusta ja taustatyötä jäsenhankintaan. Opastusta projekti- ja teematoimintaan erilaisten teemojen kautta (mm. ympäristö, koulutus, EU-tuet).

Yhdistykset: Verkostoitumisen merkitys, mm. eri yhdistysten esim. omakotiyhdistysten ja mm. vanhainkotien kanssa. Kuntiin ja seurakuntiin on hyvä olla verkottunut. Kotiseutuyhdistyksille ajantasaiset ja tietoa sisältävät verkkosivut ovat tärkeitä. Kaikilla yhdistyksillä tulisi olla oma strategia (miel. verkkosivuilla). Toiminta tulee kohdistaa kaikille omalla alueella. Arkistojen ylläpitäminen tärkeää, arkistotoiminta kuntoon, yhteiset kotiseutuarkistot alueille paikallisesti.

RYHMÄ 6:

Liitolle yhdistysten kuunteleminen on tärkeää, olisi hyvä että liitto kokoaisi työryhmän valmistelemaan strategiaa, että yhdistysten ääni kuuluisi. Tiedonvälitys on tärkeää, viime vuosina tullutkin edistystä. Valmiiden mallien hyödyntäminen hyvä. Kahdensuuntainen tiedotus myös tärkeää, yhdistyksiltä liitolle myös. Nettikyselyt hyvät, mutta kuka vastaa yhdistyksissä? Kuka muodostaa kannan kyselyihin? Yhdistykset ovat Kotiseutuliiton voimavara, voisi vahvemmin vielä näkyä.

Yhdistykset: Omat säännöt tulisi tarkastaa, jotta sieltä löytyvät ne asiat joita halutaan edistää. Sähköposti on hyvä tiedotusväline, mutta kasvotusten on myös hyvä välillä tavata. Eri painopisteet olisivat tärkeää, ja koska kenttä on hajallaan, olisi hyvä olla teemoja. Yhteistyö muiden paikallisten toimijoiden kanssa on tärkeää ja hedelmällistä.

RYHMÄ 7:

Kaksi tärkeää tehtävää Liitolle: edunvalvonta ja henkinen tuki yhdistyksille. Ideoiden antaminen toiminnan kehittämiseen. Modernit kotiseututyön kasvot lisäävät positiivista henkeä ja antavat innostusta. Kotiseutupäivät ja muut tapaamiset lisäävät yhteishenkeä. Liiton ymp.päivät hyvä konsepti, antavat valmiin mallin. Ideapankki liiton hyvä tehtävä.

Yhdistysten olisi oltava se taho joka kokoaa innokkaat ihmiset töihin. Kutsutaan kaikki tilaisuuksiin. Resursseja omaavat paikalliset toimijat mukaan toimintaan. Opettajat ja kasvattajat mukaan kotiseututyöhön. Kaikki tilaisuudet kannattaa järjestää avoimina. Kotiseututyö on modernia kunnan kehittämistyötä kansalaistyönä.

YLEISTÄ KESKUSTELUA

Keskusteltiin toteutuneista osallistumisista, ketkä ovat päässeet konkreettiseen työhön mukaan. Esim. *kaavatyö*. Eräs puhuja totesi, että kaavatyöhön usein pääsee vasta siinä vaiheessa kun todelliset päätökset on jo tehty. Tähän voisi auttaa esim. paikallisten yhdistysten verkottuminen jo etukäteen. Keravan kaupungin edustaja totesi, että 60–70 -luvuilla kulttuuriympä. asiat otettiin kaavoituksessa huomioon. Nykyään maakuntakaavat kirjaavat lähinnä kuntien kannan ja toiveet. Varhainen vaikuttaminen pitäisi siis saada kunnan kaavoihin ja asioihin kuntoon. Tässä kenties keskusjärjestö voisi vaikuttaa. Kaavoja laativista lautakunnista jäseniä kotiseutuyhdistyksiin? Maakunnalliset kult.ymp.ohjelmat pitäisi olla ajan tasalla, tällä voisi vaikuttaa. Yhdistysten jäsenten olisi myös hyvä tuntee kuntien virkamiehiä, jolloin on helpompi vaikuttaa varhaisessa vaiheessa. Hämeenlinnan näkökulma: aiemmin kotiseutuyhdistykset saivat tiedon valmisteluista myöhäisessä vaiheessa. Nyt kuitenkin uusi strategia on asukaslähtöinen, koko prosessi tiedotetaan joka vaiheessa ja kaikilta yhdistyksiltä edellytetään kannanottoja. Pidetään myös kuulemisia eri vaiheissa. Eli valmistelut tehdään kovin eri tavoin eri puolilla Suomea. V. 2014 valmistui ensimmäinen klt.ymp.strategia, kannattaa tutustua. (Kaavoitukseen ja strategioihin koulutusta liiton puolelta?)

Kuntien strategiat: kannattaa osallistua ja mennä mukaan valmisteluun jos mahdollista. Järjestökentän olisi hyvä olla mukana. Kuntaliitokset vaikuttavat suuresti eri asioihin monella paikkakunnalla. Esim. Juankoskella on järjestetty runsaasti tilaisuuksia, joissa on neuvottu ja ideoitu kuinka liitoksissa voidaan turvata mm. palvelut. Yhdistykset voivat olla tulevaisuudessa esim. palveluiden tuottajia. Pitää siis varautua hyvissä ajoin muutostilanteisiin ja olla hereillä valmisteluvaiheissa. Kuntaliitoksissa olisi hyvä turvata yhteiset kokoontumispaikat, tämä säilyttäisi kotiseututunteen paremmin.

Liiton päättävien elinten olisi hyvä pohtia kielen muuttamista, nykypäivän keskustelu on talouspainotteista. Koska talous määrää, tulisi kotiseutukeskustelukin käydä samalla kielellä. Talousopin kielellä pystyttäisiin parhaiten vaikuttamaan kotiseutuasioista. Liitto valmistelee kotiseutusäätiötä. Tavoite tukea identiteettiä, paikallisten toimijoiden edellytyksiä ja kokeiluhankkeita. Säätiön valmisteluvaiheeseen toivotaan mukaan eri toimijoita. Myös yhdistyksissä olisi hyvä pohtia, kuinka voitaisiin hankkia itse rahoitusta toiminnalle.

Tunnelmia keskustelukammarista.

* * *

Pöhinää kaupunkien kotiseututyöhön!

Miten kaupunkien yhdistykset toimivat 2010-luvulla ja millä resursseilla?

Vetäjinä Helka ry:n toiminnanjohtaja *Pirjo Tulikukka*
ja liiton valtuuston varapuheenjohtaja *Tuula Salo*.

* * *

Miten juuret pysyvät hämäläisessä mullassa kuntarakennemuutoksen myllerryksessä?

Alustus: Kunnallisneuvos *Helena Hirviniemi*
Sihteeri: *Tuula Heinänen*

”Paikallinen yhteisöllisyys ja identiteetti eivät ole kiinni kuntarakenteesta. Juuret pysyvät hämäläisessä mullassa, vaikka kuntauudistus myllertää rakenteita”, painotti kunnallisneuvos Helena Hirviniemi alustuksessaan Valtakunnallisten kotiseutupäivien keskustelukammarissa perjantaina Hämeenlinnassa.

Näkemyksensä taustaksi Hirviniemellä on omakohtaista kokemusta. Vuosikymmeniä Lammilla asunut ja sinne kotiutunut Hirviniemi toimi Lammin kunnansihteerinä siihen asti, kun hänen kotikuntansa vuonna 2009 liitettiin Hämeenlinnaan. Samassa kuntaliitoksessa Hämeenlinnaan liitettiin myös Kalvolan, Rengon, Lammin ja Tuuloksen kunnat.

Liitoksen jälkeen Hirviniemi oli kolme vuotta Hämeenlinnan hallintopäällikkönä.

”Liitoskunnissa oman kotikunnan lakkauttaminen herätti alkuun paljonkin pelkoja ja harmiakin. Pahimmat ennakkoavistelut ovat kuitenkin osoittautuneet viiden vuoden kuluessa turhiksi. Kipuilla on ollut etenkin pienimpien koulujen lakkauttamisen yhteydessä, mutta peruspalvelut ovat säilyneet ja jopa parantuneet, kun pienten kuntien infran rakentamiseen on panostettu”, toteaa Hirviniemi.

Kotiseututoiminnassa kuntaliitos on näkynyt vahvistumisena. Kaikissa liittyneissä kunnissa ja myös Hämeenlinnan kantakaupungissa ovat toimineet vahvat kotiseutuyhdistykset, joiden merkitys näyttää entisestään kasvaneen. Tuntumaa juuriin, kotiseudun historiaan ja perinteisiin halutaan pitää yllä.

Esimerkiksi Helena Hirviniemi otti Lammin, missä asukkaiden yhteistyö tiivistyi vanhan suojeluskuntatalon, Turvantalon hankkimisessa kaupungilta takaisin lammilaisten omistukseen mittavilla talkoo-hankkeilla.

”Turvantalosta on tullut lammilaisten yhteinen olohuone ja sen ympärille on kehkeytynyt paljon yhteisöllistä toimintaa”, Hirviniemi iloitsee.

KOTISEUTU KULLAN KALLIS